

بدل اشترا

(پوسته اجر ثبله برابر)
سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی آیلانی ۳۰ »

نسخه سی ۱ غروشه

سَمْعُ مَخْمُورٍ
۱۳۰۷

دارد خانه و مطبعه سی

استانبولده باب عالی جاده
سنده قره بت کتبخانه سی
درج ایدلین اوراق اعاده
اولنار

باش محوری :
صالح ذکی

يَجْشَنِبُ كُنَايَسِي نَشْرَاوَلْنُو فَنِي وَإِلَيَّ هَفْتُهُ لِكُ غَنَرَةً

ك ديديكی وجهله زهره اطرافنده كورلديكي ادعا اولنان
بيككعند رصداك، مؤخر آكش اولنان كوچوك سياراته عائد
بولنديغى قبول ائتمك ده معقول كورسور. ايشته ارباب
هيئندن موسيو (استروبان) (Stroubant) رصداك
مذكورينى زهره جوارنده بعض كوچوك كواكب رصداك
تنه توافق ايتديكىنى كشف ايله بومسليه نهايت وبرمشدر.
موسيو (كارللى) زهره نك دور محوريلى مدتي ده
دور نجوميسى مدته مساوى اولنديغى بيان ايدسور
ايسه ده موسى الهك شو بيانانى هنوز قطعيت كسب
ايتامشدر.

آرصة

اوزرنده بولنديغى شو كره ارضه دار استحصا
ايديلن معلوماتك اهميتلىسى نصف النهار ارضك مسا.
حسى اولمشدر. فى الحقيقه سطح ارض اوزرنده نصف النهار
قوسلرله دوائر متوازيه قوسلرندن مركب شبكه تشكيليله
نصف النهار طولك تقديرى ارضك شكل وابعاده
دائر معلومات صححه آلى انجون واسطه يكاندر.
بو خصوصه اول امرده فرانسه طرفندن محال مختلفيه
اعزام اولنان فن قوميسيونى كچن ۱۸۷۰ سنهسى محاربهسى
ظهوريله تعطيل اشغال ايتمشدى. مؤخر آ جترال
(پريه) نك (Perrier) تحت رياستنده بولنان هيئت
طرفندن ايشه تكرر مباشرت اولنش ويكن ۱۸۹۲
سنهسنده هيئت فنيه المذكوره اكمل وظيفه ايتمشدر.

هيئت المذكوره بالكر نصف النهار ارضك طولنى
مساحه ايتكمكه اكنفا ايتيمه نك مواقع مختلفه شدت
جاذبه نك قيتنى ده تعيين ايتمشدر. بوباده استحصا اولنان
معلوماته نظراً اطهرده شدت جاذبه نك قيتنى حس اولنه جق
مرتبه ده بر ترايد دوچار اولدينى وحابوكه قرءه
بالعكس تناقص ايتديكى وشو تناقص كيفيتى ده موقعك
ارتفاع بحريسى وذكوره اولان مسافه سيله متناسباً وقوعه
كلديكى تحقيق ايتمشدر.

فنى، كندى صحت وحياتى البته دوستلرندن ده عزيز،
دها لنديدر. آنلره اظهار محبت وحرمت ايدمك ديه
كندى صحت وحياتى تهلكيه اوضا ديرمى؟ طبيى
اوضا تماز. ديكككه نه اوهر، نه اوپولور.

بو سطرلرله اثبات حقيقت ايتدمسده شونى ده
سويله معدن كچمك ايسه ميورم: خلقى وجبلى دينلن
وحيواننده موجوديتى كوسترلن عادات هب سوق
طبيعى بدن عبارتدر. سوق طبيى ايسه حيوانات سفلايه
كنيشدر. حيوانات عاليه قواى عقليه تكمل ايتدجكه
طارالاشير. هله اكمل مخلوقات اولان وفعال عقليه نك
طبقه بالاسنه وصوليله ممتاز بولنان نوع نى بشرده يك
محدود اوله رق قاير. انسانلر سوق طبيى به دكل عقللر نك
حكم ونفوذيه تابعدرلر.

سوق طبيى به اجراى افعال ايله ين حيوانك يادنديغى
ياغمه ساعى دكادرلر. عقللر نك ومحاكمه لر نك ايتى
ديديكى قبول، فنا ديديكى ترك ايدرلر. بو اودرجه
قوتلى بر حقيقتدركه عكسنى ادعا ايدنلره بشر نك ازمنه
قديمه سيله شمديكى حال مدنيتنى كوسترمك كافيدر.
بشر نك خلقى اولان نچمه عادتلىرى ترك ايله حيوانلندن
آيريله رق انسانيتنى كوسترمش، بوكونكى طريق تمدنه
كچرمشدر.

انسانلر اركچ بوسه نك فن طب واسطه سيله ميدانه
چيقان مضرات صحه وحياتيه سنى آكلايه رق مطلقا ترك
ايدجكلرينه شبه سيله ايتم.

دوقتور

ش. ميموى

فلكيات

صرك بكمى بسه سه طرفنده علم هبته بر عطف نظر

[مايه: عدد ۱۷۹]

فرانسه مشاهير رياضيونندن (برتران) (Bertrand)

رصداته مخصوص اولان دورينسارک دروننده وايکي
 نهايتلرنده بولان هوا طبقه ليرنک درجه حرارترلر يبنده
 جزئي براختلافک وجودی انکسار ضيا حسبيه رصداتی
 ۱. ثانیه قدر برتحولانه دوجار ايديکي وديکر طرفدن
 بر رساله موقوفه کورلديکي اوزره رصدلرده بولان
 معدنی دائرة شاقوليه نك نصف علياسنه تصادف ايدين هوا
 طبقه سنک درجه حرارترلر يبنده ۱ درجه لک براختلافک
 وجودی دائرة شاقوليه نك برجهندن بر آ فضلہ انبساطی
 موجب اوله رق رصداتی ۰.۸ قدر تحول ايديکي
 نظر ملاحظه آلتيجه عرض درجه ليرنک مساحه سي کي
 خصوصانده درجه حرارت تحولاتنک نه درجه دخلي
 اولديني آکلاشيلير .

مع مافيه عرض جغرافيلرک تحولی مسئله سي . انکليزجه
 نشر اولتان (آسترو نوميال ژونال) نامنده کي فني غزنه
 محررلرندن موسيو (شاندلر) طرفندن ده صورت
 مخصوصده تدقيق ايديشدر . مومي اليه بويابده مشاهير
 هيتشناساندين (برادلهی) دن بري جمع وضبط اولتان
 رصداتی تدقيق ايديشدر عرض درجه ليرنک تحولات
 دوريه سي ايضاحه چاشمشدر .

شويکه که : (بولقووا) ، (واشيتون) رصدخانه لير
 ينک عرضی تعيين ايچون اجرا اولتان رصدات مکرر يه
 نظر آ محور ارضک . حجمه نسبة دورايه ديکني وشودور يي
 ۴۲۷ کون طرفنده اکال ايديکني بيان ايديشدر .

مريخ

مريخ تقريباً هر يکرمی آتی آيد بر کره ارضه
 نسبة شمسه مقابل بر وضعيتده مشاهدۀ اولتور که شو
 وضعيتده ارضه اولان مسافه سي ارضک شمسۀ اولان
 مسافه سنک تقريباً يوزده اوتوز سکريته مساوی بولتور .
 سياره مذکوره حقننده ايديله چک رصداتک کافه سي بو
 استقبال وضعيتده اجرا اولتور . کچن ۱۸۷۷ سنه
 ميلاديه سنده کي استقبالی اشناسنده اجرا اولتان رصداندين
 ايکي مهم کشف وجود کتيرلمشدر که بونک بري مريخک
 اطرافده (واشيتون) ده موسيو (هال) (Hall) طرفندن

صوک زمانلرده کشف اولتان برحادثه — که عرض
 درجه ليرنک زمانله تحولی ماده مهمه سيدر — هيتشناسانک
 الان ذهليلرني اشغال ايتمکده در .

بو حادثه نك تدقيق مقصديه (برلين) (بوتسدام) ،
 (براغ) ، (استرازبورغ) شهرلرنده اجرا ايديلمکده اولان
 مشاهداته نظيره اولقي اوزره کچن سنه (هونولولو) ده
 رصدات اجراسی ضمنده آلمانيا حکومتي جانيندن برهيئت
 فني محل مذکورۀ اعزام قيلتیش ايدي .

ايسته کرک آلمانيا رصدخانه لرندن وکرک بو
 هيئت فنيه طرفندن آلمان معلومانۀ نظر آ کچن ۱۸۹۲
 سنه ميلاديه سي طرفنده (برلين) و (استرازبورغ) ده
 عرض زاويه سي حزراندين ايلوله قدر ۰.۴ . مقداری
 ترايد و ايلولدن کانون اوله قدر ۰.۱ الي ۰.۲ . مقداری
 ويعدۀ کانون ثانی يه دکين ۰.۱۳ . مقداری تناقص ايديکي
 وحال بوکۀ (هونولولو) ده بالعکس حزراندين ايلوله قدر
 ۰.۳ . مقداری ترايد ، کانون اولدن کانون ثانی يه دکين
 ۰.۱۳ . مقداری تناقص ايديکي آکلاشيشدر .

عرض زاويه سنک بوصورته دوری اوله رق تحولی ،
 محور ارضک کندی حجمه نسبة بر حرکت دورانيه
 اجرا ايتمسيله خط استوائک ارض اوزرنده بر نوع
 حرکت رقصيه دوجار اولسنه عطف ايديش ايسده
 بوقولک سختی تأييد ايده چک هنوز بر نتیجه قطعيه
 دسترس اولمه مامشدر .

فی الحقیقه بوقولک ، محور ارضک حرکت دورانيه
 سندن ايلری کلوب گلديکني آکلاق ايچون نصف
 کره جنوبی اليه نصف کره شمالی ده مقابل بولتان نقطه
 لرده رصدات اجرا ايتک وباشليجه بري بدنن بعيد
 رصدخانه ليرک منتظماً وقت وقت عرضلرني تعيين ايتک
 انجاب ايدر .

برده بومسئله نه قدر حائر اهميت ايسه او قدرده
 جالب دقتدر . چونکه بر طرفندن فرانسه ارباب
 حکمت طبيعيه سندن (ماسقار) ک و بحث ضيا ناميله
 تأليف ايله مش اولديني کتابده بيان اولنديني اوزره

مذکورہ نك جهت شمالیہ سیلہ وسطندہ بولندی فی طوتیان
استانستیقار دن مستبان اولمشدر. آلمانای جنوبیدہ یالکر
ایکی یل دکر منی اولوب فقط بوکا مقابل ۲۵۸۵۱ عدد
صو دکر منی ایلہ ۱۳۵۲ عدد هم صو وهم بخارلہ ایشلیان
و ۷۴۲ عددده یالکر بخارلہ حرکت ایدن دکر منہ
تصادف ایدلدیکی ینہ بواستانستیقارک جملہ مقیداتندن
بولمشدر .

مُتَنَوِّعَاتُ

یاغمورلر

فرانسہ رسائل موقوتہ فیہ سندن برندہ مطالعہ
اولمشدر :

بو یاز پک زیادہ مبذول اولمش اولان یاغمورلر علم
حیوانات اربابی نظرندہ غیر مأمول برتیجہ حصولہ
کثیر مشدر . بوتیجہده شودر کہ ہر وقت کثرتلہ حیوانات
بحریہ بی حاوی اولان سواحلدہ شمعی بالیقار زیادہ سیلہ
کسب ندرت ایشدر .

معلومدرکہ طاتلی صو حیوانات بحریہ دن برجونک
صحتہ مضر اولوب بونلر دکنر صورلندہ کی طوزک تناقص
استدیکنی حس ایدنجہ دکنر قمرینہ صاووشوب قاجارلر .
فقط شو صاووشمہ کیفیتی سیر و حرکتہ مقتدر اولان
حیوانلرہ مخصوص اولوب یوقسہ قایاقلرہ پایشوب قالمش
بالیقار دوجار اولدقلری حالہ چاروناچار تحمل ایدرلر .

تصحیح

کچنکی ۱۷۹ نومرولو نسخہ مزک فلکیات قمتسندہ
وایلك سطرده "تقریباً بر ربع عصر دن بری" دنیلہ جک
ایکن مرتب سہوی اولہرق "تقریباً بر عصر دن بری"
دیزلمش اولغلہ تصحیح اولنور .

کشف اولنان ایکی پیکک وجودی. دیکریہ ده (میلان) ده
موسیو (کپارلی) طرفدن کوربان قتالری در .
(مابعدی وار)
ص . ذ

اِسْتِثْنَاءُ شَبِیْہُ

منفقہ امریقادہ معارف عمومی

منفقہ امریقہ حکومتک معارف عمومیہ مقتشاری
طرفدن تنظیم اولنان راپورلر مندرجہ نہ نظرأ ۱۸۹۱
و ۱۸۹۴ سنہ تحصیلہ لرندہ مکاتب مختلفہ قید اولنان
شاگردانک عددی بروجہ آتی بولمشدر .

۱۸۹۴	۱۸۹۱	
۱۵۴۱۶۰۰۰	۱۴۱۴۶۶۶۳	مکاتب ابتدایہ
۴۰۸۰۰۰	۳۷۰۴۳۵	درجہ ثانیہ مکاتبی
۱۷۶۰۰۰	۱۵۱۹۷۱	درجہ عالیہ مکاتبی

مکاتب عمومیہده تعلیم وتدریسلہ مشغول اولان
معلیمک عددی ۱۸۹۴ سنہ سندنہ اوچوز سکسان درت
پیک نفر دن عبارت اولوب بونک یالکر بر ثانی اراکک
ودیکر ایکی ثانی قادیندر .

معلملرک معاش شہریلری وسطی اولہرق ۲۲۵
فراقق ومعلملرک وسطی معاشلریده ۱۸۵ فراقق دن
عبارتدر .

مکاتب خصوصییہ کانیجہ: بونلرک ہیئت تدریسیہ سی
۶۰۰۰۰ معدن مرکب بولمقدہدر . بوندن ماعدا متفقہ
امریقادہ اعمالر ایچون ۳۴ و دیلسلرلر ایچون ۴۸ مکتب
موجوددر .

یل دکرمنلری

صو ویابخار ماکنہ سیلہ حرکت ایدن دکرمنلرک
تکثری ایلہ یل دکرمنلرک یواش یواش اورتدن
قالدیرلمی پک طبیعیدر .

مع مافیہ آلمانیدہ ۱۸۹۳ سنہ سندنہ ۱۴۳۰۱ عدد
یل دکرمنی موجود اولدینی بونک قسم اعظمی ملکیت